Національний технічний університет України «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»	**Назва кафедри, що забезпечує викладання**
Врегулювання конфліктів в інформаційній сфері Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)	**Кафедра інтелектуальної власності та приватного права**

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	***Перший (бакалаврський)***
Галузь знань	*05 Соціальні та поведінкові науки*
Спеціальність	*054 Соціологія*
Освітня програма	*Врегулювання конфліктів і медіація*
Статус дисципліни	*Нормативна*
Форма навчання	*очна (денна)*
Рік підготовки, семестр	*3, 4 курс, осінній семестр*
Обсяг дисципліни	*2 кредити: 60 годин – 16 год. лекцій, 14 год. практичних занять, 30 год. СРС (2-й курс)* *2 кредити: 60 годин – 18 год. лекцій, 18 год. практичних занять, 24 год. СРС (3-й курс)*
Семестровий контроль/ контрольні заходи	*Залік/МКР*
Розклад занять	*http://rozklad.kpi.ua*
Мова викладання	*Українська*
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: *кандидатка юридичних наук, доцентка, Головко Ольга Михайлівна, golovko.olga@lll.kpi.ua* Практичні / Семінарські: *кандидатка юридичних наук, доцентка, Головко Ольга Михайлівна, golovko.olga@lll.kpi.ua*
Розміщення курсу	Посилання на дистанційний ресурс Google Classroom (код у викладача)

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Дисципліна «Врегулювання конфліктів в інформаційній сфері» є дисципліною з циклу загальної підготовки, яка формує у здобувачів вищої освіти знання і навички про: розуміння інформації як об'єкта суспільних відносин, інформаційної сфери, врегулювання інформаційних відносин та конфліктів за допомогою процедури медіації.

Метою навчальної дисципліни «Врегулювання конфліктів в інформаційній сфері» є формування у студентів теоретичних та практичних навичок пов'язаних із проведенням процедури медіації в контексті інформаційних правовідносин.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти:

РН 06. Ефективно виконувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика,генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.

Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері соціології, що передбачають застосування основних соціологічних теорій і методів та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (soft skills):

ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 09. Здатність здійснювати аналіз соціальних причин та наслідків конфлікту.

ФК 12. Здатність вести інформаційно-просвітницьку діяльність на територіях, що перебувають (або тривалий час перебували) в зоні бойових дій.

ФК 13. Здатність здійснювати миротворчу діяльність відповідно до норм міжнародного та вітчизняного права та загальнолюдських етичних міркувань.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Методологія, методи та технології соціологічних досліджень, Соціальна статистика і демографія.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Інформаційне право як комплексна галузь суспільних відносин.
Тема 2. Медіаційна процедура.
Тема 3. Поняття та зміст інформаційних правовідносин.
Тема 4. Суб'єкти інформаційних правовідносин.
Тема 5. Правовідносини у галузі масової інформації та їх врегулювання.
Тема 6. Інформаційні аспекти інтелектуальної власності в Україні.
Тема 7. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин: інформаційно-правовий аспект.
Тема 8. Медіація в окремих сферах юридичної практики та взаємодія з медіатором.
Тема 9. Компетентності медіатора: інформаційно-правовий аспект.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Інформаційне право України : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4844/1/InformPravoUKR.pdf
2. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Л. Романадзе, Н. Крестовська, Н. Мазаракі [та ін.] за ред. Л. Романадзе, Н. Крестовської, Н. Мазаракі. – друге видання, виправл. і доповн. Одеса : Екологія, 2024. 544 с.
3. Інформаційне право та інформаційне законодавство : наукове видання / Брижко В. М., Фурашев В. М. Харків : Право, 2021. 288 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4214&download_id=1284
4. Чеховська І. В. Альтернативні способи захисту суб'єктивних прав. навч. посіб Ірпінь: Державний податковий університет, 2022. 428 с.
5. Примирні процедури в цивілістичному процесі: теорія і практика (нотаріат, суд, адвокатура, виконавче провадження). Науково-практичний посібник. (Серія «Процесуальні науки») / за заг. ред. докторки юридичних наук, професорки, заслуженої юристки України С.Я. Фурси. К.: Алерта, 2022. 428 с.

Додаткова література:

6. Бондарчук Н.В., Радченко О.Ю. Проведення медіації онлайн: міжнародний досвід та перспективи запровадження в Україні. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2023. Випуск 75: частина 3. С 156-161.
7. Грохольський В. Л. Актуальні питання правового регулювання інформаційних відносин в Україні. Південноукраїнський правничий часопис. 2020. № 3. с. 141–145.

8. Гукова А. Р. Правовий статус окремих суб'єктів правовідносин в ІТ-праві. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 8. С. 82–84.
9. Гайван П. Д., Гайван О. П. Право на екологічну інформацію як основа гарантування безпечної життєдіяльності людини. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2020. № 1. с. 28–32.
10. Герасимов Т.Ю., Герасимова О.С. Медіація в Україні: правові традиції та новий етап розвитку. Актуальні питання у сучасній науці. 2024 № 3(21). с. 547-559.
11. Довгань Б., Міхайліна Т. Цифрові права людини четвертого покоління крізь призму трансгуманізму. Підприємництво, господарство і право. 2021. № 1. с. 171–175.
12. Кришталь Г., Брюховецька І. Альтернативний засіб правового захисту прав людини: медіація. 2023 № 2 (65). с. 25-29.
13. Панкратова В. О. Права людини в епоху інформаційних технологій. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 3. с. 34–37.

Для пошуку нормативно-правових актів бажано використовувати офіційний вебпортал парламенту – Верховної Ради України: https://www.rada.gov.ua/

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

У межах дисципліни заплановано такі види навчальних занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота. Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача й здобувачів з метою ефективного засвоєння навчального матеріалу та формування відповідних компетентностей.

Теми дисципліни взаємопов'язані, матеріал вивчається в логічній послідовності. На практичних заняттях розкриваються найбільш суттєві теоретичні питання, які дозволяють забезпечити студентам можливість глибокого самостійного вивчення всього програмного матеріалу. Теми та порядок виконання практичних занять сформовано в логічній послідовності і повністю узгоджуються з метою дисципліни. Теоретичні і практичні знання поглиблюються шляхом самостійної роботи з використанням рекомендованої літератури та глобальної мережі Internet.

Під час навчання застосовуються: метод «мозкового штурму», кейс-метод, пояснювально-ілюстративний (словесна, наочна та практичні форми), проблемно-пошукові методи: проблемного викладу, дослідницький метод. На заняттях використовуються презентації лекцій з використанням мультимедійного обладнання. Усі методи і форми навчання орієнтовані на стимулювання пізнавальної діяльності здобувачів, їхньої активності на заняттях, самостійної роботи та креативного мислення, що є визначальними факторами мотивації здобувачів вищої освіти до вивчення освітнього компонента.

5.1. Денна форма (2-й курс / 3-й курс)

№ з/п	Назва теми, перелік основних питань, література	Лекційні заняття (год.)	Практичні заняття (год.)	СРС
1	**Лекція 1** **Тема 1. Інформаційне право як комплексна галузь суспільних відносин.** 1. Поняття та види інформації 2. Інформаційне середовище сучасного суспільства 3. Інформаційні ризики, конфлікти та їх причин 4. Інформаційне право як комплексна галузь суспільних відносин 5. Функції та методи інформаційного права 6. Система інформаційного права 7. Суспільні відносини в умовах цифрових трансформацій	**2/2**	**2/2**	**2/2**

2	**Лекція 2** **Тема 2. Медіаційна процедура.** 1. Премедіація 2. Стадії медіації 3. Постмедіаційний супровід	**2/2**	**2/2**	**2/2**
3	**Лекція 3** **Тема 3. Поняття та зміст інформаційних правовідносин.** 1. Види інформаційно-правових норм 2. Особливості інформаційно-правових відносин	**2/2**	**2/2**	**2/2**
4	**Лекція 4** **Тема 4. Суб'єкти інформаційних правовідносин.** 1. Основні інформаційні права та свободи 2. Право на доступ до інформації 3. Суб'єкти правовідносин в інформаційній сфері	**2/2**	**2/2**	**4/2**
5	**Лекція 5** **Тема 5. Правовідносини у галузі масової інформації та їх врегулювання** 1. Правове регулювання діяльності друкованих засобів масової інформації 2. Правове регулювання у сфері телебачення та радіомовлення 3. Правовий статус інформаційних агентств 4. Державна підтримка засобів масової інформації 5. Правове регулювання блогів 6. Правова природа сторінок у соціальних мережах	**2/2**	**2/2**	**4/2**
6	**Лекція 6** **Тема 6. Інформаційні аспекти інтелектуальної власності в Україні** 1. Правове регулювання у створенні та розповсюдженні творів науки, літератури та мистецтва 2. Правове регулювання у виробництві та розповсюдженні компонування інтегральних мікросхем 3. Особливості регулювання інформаційних відносин інститутом патентного права 4. Особливості регулювання інформаційних відносин інститутом ноу-хау	**2/2**	**2/2**	**4/2**
7	**Лекція 7** **Тема 7. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин: інформаційно-правовий аспект** 1. Сімейна медіація 2. Бізнес-медіація 3. Медіація в трудових відносинах 4. Медіація в адміністративно-правових відносинах	**2/2**	**2/2**	**4/4**
8	**Лекція 8**	**2/2**	**0/2**	**4/4**

	Тема 8. Медіація в окремих сферах юридичної практики та взаємодія з медіатором 1. Медіація в діяльності судді 2. Медіація в діяльності адвоката 3. Медіація в діяльності нотаріуса 4. Медіація в діяльності прокурора 5. Медіація в діяльності державного та приватного виконавця.			
9	**Лекція 9** **Тема 9. Компетентності медіатора: інформаційно-правовий аспект** 1. Конфліктологічна компетентність 2. Комунікативна компетентність 3. Процедурна компетентність 4. Рефлексивна компетентність 5. Правова компетентність	**0/2**	**0/2**	**4/4**
	Всього	**16/18 год.**	**14/18 год.**	**30/24 год.**

5.2. Заочна форма (2-й курс / 3-й курс)

№ з/п	Назва теми, перелік основних питань, література	Лекційні заняття (год.)	Практичні заняття (год.)	СРС
1	**Лекція 1** **Тема 1. Інформаційне право як комплексна галузь суспільних відносин.** 8. Поняття та види інформації 9. Інформаційне середовище сучасного суспільства 10. Інформаційні ризики, конфлікти та їх причин 11. Інформаційне право як комплексна галузь суспільних відносин 12. Функції та методи інформаційного права 13. Система інформаційного права 14. Суспільні відносини в умовах цифрових трансформацій		**1**	**4**
2	**Лекція 2** **Тема 2. Медіаційна процедура.** 4. Премедіація 5. Стадії медіації 6. Постмедіаційний супровід		**1**	**5**
3	**Лекція 3** **Тема 3. Поняття та зміст інформаційних правовідносин.** 3. Види інформаційно-правових норм 4. Особливості інформаційно-правових відносин	**2**		**5**
4	**Лекція 4** **Тема 4. Суб'єкти інформаційних правовідносин.** 4. Основні інформаційні права та свободи			**6**

	5. Право на доступ до інформації 6. Суб'єкти правовідносин в інформаційній сфері			
5	**Лекція 5** **Тема 5. Правовідносини у галузі масової інформації та їх врегулювання** 7. Правове регулювання діяльності друкованих засобів масової інформації 8. Правове регулювання у сфері телебачення та радіомовлення 9. Правовий статус інформаційних агентств 10. Державна підтримка засобів масової інформації 11. Правове регулювання блогів 12. Правова природа сторінок у соціальних мережах			**4**
6	**Лекція 6** **Тема 6. Інформаційні аспекти інтелектуальної власності в Україні** 5. Правове регулювання у створенні та розповсюдженні творів науки, літератури та мистецтва 6. Правове регулювання у виробництві та розповсюдженні компонування інтегральних мікросхем 7. Особливості регулювання інформаційних відносин інститутом патентного права 8. Особливості регулювання інформаційних відносин інститутом ноу-хау			**4**
7	**Лекція 7** **Тема 7. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин: інформаційно-правовий аспект** 5. Сімейна медіація 6. Бізнес-медіація 7. Медіація в трудових відносинах 8. Медіація в адміністративно-правових відносинах	**2**		**8**
8	**Лекція 8** **Тема 8. Медіація в окремих сферах юридичної практики та взаємодія з медіатором** 6. Медіація в діяльності судді 7. Медіація в діяльності адвоката 8. Медіація в діяльності нотаріуса 9. Медіація в діяльності прокурора 10. Медіація в діяльності державного та приватного виконавця.			**8**
9	**Лекція 9** **Тема 9. Компетентності медіатора: інформаційно-правовий аспект** 6. Конфліктологічна компетентність 7. Комунікативна компетентність 8. Процедурна компетентність	**2**		**8**

	9. Рефлексивна компетентність 10. Правова компетентність			
	Всього	**6 год.**	**2 год.**	**52 год.**

Політика та контроль

6. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Студентам рекомендується відвідувати заняття. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Тому невідвідування занять суттєво знижує рейтинг студента. Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід без поважних причин, є нульовим. Студент, який не з'явився на модульну контрольну роботу через поважні причини, повинен особисто (або через іншу особу) не пізніше наступного дня повідомити про це і протягом тижня після виходу надати відповідні пояснення та підтверджуючі документи. У такому випадку йому надається можливість в індивідуальному порядку написати МКР. Детальніше за посиланням: https://osvita.kpi.ua/node/32

Здобувачам освіти рекомендується відвідувати лекції та практичні заняття. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента/студентки, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і практичних занять співмірні. Згідно з «Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського» заборонено оцінювати присутність або відсутність здобувача на аудиторному занятті, в тому числі нараховувати за це заохочувальні або штрафні бали. Детальніше: https://osvita.kpi.ua/node/37. Відсутність на практичному занятті відпрацьовується. Порядок здійснення дистанційного формату здійснюється згідно з «Положенням про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського» https://osvita.kpi.ua/node/188 Відвідування занять є важливою умовою успішного опанування дисципліни. За пропуски занять штрафні бали не нараховуються, однак систематичні пропуски можуть вплинути на можливість допуску до підсумкового контролю або модульної контрольної роботи, якщо здобувач не набрав мінімальної кількості балів, передбаченої силабусом для допуску до відповідного виду роботи. У разі пропуску заняття здобувач має відпрацювати пропущений матеріал відповідно до графіку консультацій викладача та вимог, визначених для конкретної теми або виду навчальної роботи.

Заохочувальні бали

Критерій	Ваговий бал
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах (за тематикою навчальної дисципліни)	+10 балів
Виступ на занятті з ініціативною доповіддю на обрану творчу тему за програмою дисципліни	+5 балів

Загальна кількість заохочувальних балів не може перевищувати **10 балів.**

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: https://osvita.kpi.ua/code

У разі виявлення плагіату, фабрикації, фальсифікації або іншого порушення академічної доброчесності письмова робота не зараховується. Можливі наслідки: переробка роботи або, у разі

істотного порушення, подання щодо відрахування, відповідно до Положення про систему запобігання плагіату, фабрикації, фальсифікації в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»: https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Polozhennia_pro_systemu_zapobihannia_plahiatu_2025.pdf

Використання інструментів штучного інтелекту допускається лише як допоміжного інструменту для пошуку ідей, структурування матеріалу, мовного редагування або самоперевірки, якщо інше прямо не заборонено умовами конкретного завдання. Здобувач несе відповідальність за зміст поданої роботи, достовірність інформації, коректність посилань і самостійність виконання завдання. Подання тексту, згенерованого штучним інтелектом, як повністю власної роботи без належного осмислення, перевірки та зазначення факту використання таких інструментів може розглядатися як порушення академічної доброчесності відповідно до Політики використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського: https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/polityka-vykorystannia-shtuchnogo-intelektu_2023.pdf

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Детальніше: https://osvita.kpi.ua/node/182

Інклюзивне навчання

Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Використання інструментів штучного інтелекту

Університет підтримує раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, але за умови врахування важливих аспектів використання таких інструментів, зокрема: інформаційної безпеки, конфіденційності даних, дотримання вимог авторського права та академічної доброчесності. Під час використання інструментів ШІ слід керуватися Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського https://osvita.kpi.ua/node/1225 .

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Рейтинг студента(-ки) з дисципліни складається з балів, що він/вона отримує за (2-й курс / 3-й курс):

№ з/п	Контрольний захід семестр	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Тестування та/або виконання та захист індивідуальних практичних робіт (завдань, кейсів)	84/81	12/9	7/9	84/81
2.	Модульна контрольна робота (МКР)	16/19	16/19	1	16/19
	Всього				100

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії нарахування балів:

1. Тестування / індивідуальна практична робота

Кожен тест, завдання чи кейс оцінюється в 9 балів. Студент отримує відповідно набрану кількість балів за виконану роботу. Одне завдання тесту оцінюється в 1 бал, якщо в самому тесті не вказано інше. Виконання робіт оцінюється в 9 балів:

- «відмінно», повне і цілком правильне виконання завдання, творчий підхід, вільне володіння матеріалом (допускаються незначні помилки) – 12-11/9-8 балів;
- «добре», правильне виконання завдання (допускаються помилки), володіння матеріалом на високому рівні – 10-9/7-6 балів;
- «задовільно», частково правильне виконання завдання, володіння матеріалом на достатньому рівні – 8-6/5 балів;
- «незадовільно», якість виконаного завдання не відповідає вимогам мінімальної оцінки, завдання не виконано – 5/4-0 балів.

2. МКР

- **16-15/19-18 балів** («відмінно») – безпомилково правильне виконання завдань (не менше 90% потрібної інформації);
- **14-11/17-15 балів** («добре») – правильне виконання завдань з незначними недоліками (не менше 75% потрібної інформації);
- **10-7/14-8 балів** («задовільно») – виконання завдань з допущенням помилок (не менше 60% потрібної інформації);
- **6-0/7-0 балів** («незадовільно») – кількість правильно виконаних завдань не відповідає вимогам мінімальної задовільної оцінки, МКР не зараховано.

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№ атестації	Термін атестації	Умови отримання атестації
Перший календарний контроль	7-ий тиждень	Поточний рейтинг **не менше 15 балів** (50% від максимально можливого поточного рейтингу)
Другий календарний контроль	13-ий тиждень	Поточний рейтинг **не менше 30 балів** (50% від максимально можливого поточного рейтингу)

СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ СТУДЕНТІВ

Здобувачі, які мають рейтинг 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань. Студент(к)и, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку, виконують залікову контрольну роботу, і ця рейтингова оцінка є остаточною.

Залікова контрольна робота оцінюється у 100 балів максимум та здається усно через обрання 2 випадкових питання з переліку питань до заліку**.** До написання залікової контрольної роботи допускаються студенти з будь-яким рейтингом. Викладач(-ка) залишає за собою право задавати додаткові запитання для прояснення рівня підготовки студентом(-кою).

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 … 95	Відмінно
94 … 85	Дуже добре
84 … 75	Добре
74 …65	Задовільно

64 … 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

8.1. **Відповідно до** Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті **здобувачі мають можливість зарахувати результати свого навчання, отриманих в інших формах освіти. Детальніше: https://osvita.kpi.ua/node/179**

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри інтелектуальної власності та приватного права, кандидатом юридичних наук, старшим дослідником Головко Ольгою Михайлівною.

Ухвалено кафедрою інтелектуальної власності та приватного права (протокол протокол № 15 від 22.06.2026 р.).

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 7 від 30.06.2026 р.).